

คู่มือการปฏิบัติงานการกำจัดสิ่งปฏิกูล และมูลฝอย

เทศบาลตำบลลิ้นถิ่น

อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี

คำนำ

ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ.๒๕๓๕ มาตรา ๒๐ มาตรา ๕๔ มาตรา ๕๕ มาตรา ๕๘ มาตรา ๖๓ และมาตรา ๖๕ ได้กำหนดให้ท้องถิ่นมีอำนาจกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ในการเก็บ ขน และกำจัดสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย ประกอบกับมาตรา ๕๐ (๓) แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ.๒๔๙๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ ๑๓ พ.ศ.๒๕๕๒ เทศบาลมีหน้าที่รักษาความสะอาดของถนนหรือทางเดินและที่สาธารณะ รวมทั้งการกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล นั้น

เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปตามอำนาจหน้าที่ และการกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับวิธีการเก็บ ขน และการกำจัดสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยเป็นไปอย่างถูกต้องตามสุขลักษณะ เพื่อประโยชน์ในการรักษาความสะอาด การจัดระเบียบในการเก็บ ขน และการกำจัดสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยมีการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ของระเบียบและกฎหมายอย่างเคร่งครัด เหมาะสม และสอดคล้องกับสภาพบริบทของพื้นที่ในปัจจุบัน เทศบาลตำบลลิ้นถิ่น จึงได้จัดทำคู่มือ การปฏิบัติงานการกำจัดสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย เพื่อใช้ในการดำเนินงานในพื้นที่ต่อไป

นายพันธ์ทิพย์ นวลไทย

นายกเทศมนตรีตำบลลิ้นถิ่น

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
หลักการและที่มา	๑
วัตถุประสงค์ของการจัดทำ	๒
ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	๒
แผนปฏิบัติงานการจัดการเก็บขยะ	๒
อัตราค่าธรรมเนียม	๔
วิธีการดำเนินการกำจัดขยะมูลฝอย	๔
การติดตามและประเมินผล	๕
ช่องทางการร้องเรียน	๕
ขั้นตอนการขอรับถังขยะ	๖

ภาคผนวก

เส้นทางการจัดเก็บขยะ
คำสั่งแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานจัดการเก็บขยะ
ประกาศใช้แผนปฏิบัติงานการจัดการเก็บขยะ

คู่มือการปฏิบัติงานการกำจัดสิ่งปฏิกูล และมูลฝอย
เทศบาลตำบลลิ้นถิ่น อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี

๑. หลักการและที่มา

ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ.๒๕๓๕ มาตรา ๒๐ มาตรา ๕๔ มาตรา ๕๕ มาตรา ๕๘ มาตรา ๖๓ และมาตรา ๖๕ ได้กำหนดให้ท้องถิ่นมีอำนาจกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ในการเก็บ ขน และกำจัดสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย ประกอบกับมาตรา ๕๐ (๓) แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ.๒๔๙๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ ๑๓ พ.ศ.๒๕๕๒ เทศบาลมีหน้าที่รักษาความสะอาดของถนนหรือทางเดินและที่สาธารณะ รวมทั้งการกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล นั้น

เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปตามอำนาจหน้าที่ และการกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับวิธีการเก็บ ขน และการกำจัดสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยเป็นไปอย่างถูกต้องตามสุขลักษณะ เพื่อประโยชน์ในการรักษาความสะอาด การจัดระเบียบในการเก็บ ขน และการกำจัดสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยมีการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ของระเบียบและกฎหมายอย่างเคร่งครัด เหมาะสม และสอดคล้องกับสภาพบริบทของพื้นที่ในปัจจุบัน เทศบาลตำบลลิ้นถิ่น จึงได้จัดทำคู่มือ การปฏิบัติงานการกำจัดสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย เพื่อใช้ในการดำเนินงานในพื้นที่ต่อไป

*****

๒. วัตถุประสงค์ของการจัดทำ

๒.๑ เพื่อให้งานจัดเก็บและจัดการขยะมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

๒.๒ เพื่อปลูกจิตสำนึกให้ทุกคนร่วมกันบริหารการจัดเก็บและจัดการขยะโดยขยะที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันภายในหมู่บ้าน ตามระบบการจัดการขยะของเทศบาล ซึ่งใช้ระบบผู้ทิ้งเป็นผู้คัดแยกขยะตามประเภท

๒.๓ เพื่อเป็นการรักษาสิ่งแวดล้อมและเสริมสร้างคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น

๒.๔ เพื่อบริหารจัดการขยะให้เกิดประโยชน์สูงสุด

๓. หน้าที่ความรับผิดชอบ

เทศบาลตำบลลีนถิ่น สำนักงานปลัด งานสวัสดิการสังคม พัฒนาชุมชนและสาธารณสุข รับผิดชอบงานการจัดขยะมูลฝอยสิ่งปฏิกูล และน้ำเสีย

๔. ขอบเขตของการบริการจัดเก็บ

จัดเก็บและจัดการขยะที่เกิดขึ้น ภายในเขตพื้นที่รับผิดชอบของเทศบาลตำบลลีนถิ่น ซึ่งใช้ระบบการจัดการของเทศบาลตำบลลีนถิ่น ซึ่งใช้ระบบผู้ทิ้งเป็นผู้คัดแยกขยะตามประเภทเอง โดยแบ่งขยะออกเป็น ๕ ประเภท ขยะนำกลับมาใช้ใหม่ได้, ขยะนำกลับมาใช้ใหม่ไม่ได้, ขยะเศษอาหารขยะมีพิษ, และขยะเศษวัสดุ และวิธีการจัดเก็บขยะ จะจัดเก็บขยะที่เกิดขึ้นเป็นประจำทุกวัน ตามแผนการปฏิบัติงานประจำสัปดาห์

๕. ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

เพื่อให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับการปฏิบัติงานของผู้ที่เกี่ยวข้องอื่นๆ เจ้าหน้าที่ได้แบ่งวัน เวลา ในการปฏิบัติงานของพนักงาน ดังนี้ -พนักงานจัดเก็บขยะเทศบาลตำบลลีนถิ่น จำนวน ๓ คน ปฏิบัติงาน ตั้งแต่เวลา ๐๘.๐๐ น. ขั้นตอนในการปฏิบัติงานจัดเก็บและจัดการขยะภายในเขตรับผิดชอบของเทศบาลตำบลลีนถิ่น จะแบ่งเก็บตามหมู่บ้านซึ่งมีทั้งหมด ๖ หมู่บ้าน ได้แก่ บ้านพุถ่อง หมู่ที่ ๑, บ้านกุยแห่ หมู่ที่ ๒, บ้านพุถ่อ หมู่ที่ ๓, บ้านลีนถิ่น หมู่ที่ ๔, บ้านหนองบาง หมู่ที่ ๕ และบ้านหนองเจริญ หมู่ที่ ๖ ซึ่งได้จัดทำแผนการปฏิบัติงานการจัดการ การจัดเก็บขยะ ดังนี้

๖. แผนการปฏิบัติงานการจัดเก็บขยะ

๖.๑. วัน เวลา สถานที่ที่ประชาชนรวบรวมมูลฝอยในจุดที่กำหนด

ประเภท	วัน	พื้นที่ดำเนินการ
ขยะทั่วไป	ทุกวันจันทร์ เวลา ๐๘.๐๐ น. ถึง ๑๒.๐๐ น.	หมู่ที่ ๔,๕,๖, จุดรวบรวม ประกอบด้วย หน้าอาคารบ้านเรือน
	ทุกวันอังคาร เวลา ๐๘.๐๐ น. ถึง ๑๒.๐๐ น.	หมู่ที่ ๑,๒,๓ จุดรวบรวม ประกอบด้วย หน้าอาคารบ้านเรือน

/ขยะทั่วไป...

ประเภท	วัน	พื้นที่ดำเนินการ
ขยะอินทรีย์/ ขยะเปียก (กรณีไม่มีพื้นที่ ทำภาชนะรองรับ)	ทุกวันพุธ เวลา ๐๘.๐๐ น. ถึง ๑๒.๐๐ น.	หมู่ที่ ๔,๕,๖ จุดรวบรวม ประกอบด้วย หน้าอาคารบ้านเรือน
	ทุกวันพฤหัสบดี เวลา ๐๘.๐๐ น. ถึง ๑๒.๐๐ น.	หมู่ที่ ๑,๒,๓ จุดรวบรวม ประกอบด้วย หน้าอาคารบ้านเรือน
ขยะรีไซเคิล	ทุกวันที่ ๒๕ ของเดือน หากตรงกับวัน เสาร์ วันอาทิตย์ และวันหยุดนักขัตฤกษ์ ให้เลื่อนเป็นวันถัดไป เวลา ๐๘.๓๐ น. ถึง ๑๒.๐๐ น.	หมู่ที่ ๑,๒,๓,๗ จุดรับซื้อ ๑ จุด ประกอบด้วย (๑) ศาลาประชาคมประจำหมู่บ้าน หมู่ที่ ๒ บ้านกุยแห่
	ทุกวันที่ ๒๕ ของเดือน หากตรงกับวัน เสาร์ วันอาทิตย์ และวันหยุดนักขัตฤกษ์ ให้เลื่อนเป็นวันถัดไป เวลา ๑๓.๐๐ น. ถึง ๑๖.๓๐ น.	หมู่ที่ ๔,๕,๖ จุดรับซื้อ ๑ จุด ประกอบด้วย (๑) ศาลาประชาคมประจำหมู่บ้าน หมู่ที่ ๖ บ้านหนองเจริญ
มูลฝอยที่เป็นพิษ หรือขยะอันตราย ชุมชน	๑. ให้ทุกครัวเรือนนำไปรวบรวมในจุดที่ อบท. กำหนด ตามมติของหมู่บ้าน/ชุมชน ๒. ให้ทุก อบท. กำหนดวันตามความเหมาะสมนำส่ง อบจ. นำไปกำจัดตามหลักวิชาการ	

๖.๒. เส้นทางเก็บ และขนมูลฝอย (ตั้งแต่เวลา ๐๘.๐๐ น. เป็นต้นไป)

ประเภท	วัน	พื้นที่ดำเนินการ
ขยะทั่วไป	ทุกวันจันทร์ เวลา ๐๘.๐๐ น. ถึง ๑๒.๐๐ น.	จุดเริ่มต้นตั้งแต่ สำนักงานเทศบาลตำบลลิ้นถิ่น ถึง หมู่ที่ ๖ บ้านหนองเจริญ
	ทุกวันอังคาร เวลา ๐๘.๐๐ น. ถึง ๑๒.๐๐ น.	จุดเริ่มต้นตั้งแต่ สำนักงานเทศบาลตำบลลิ้นถิ่น ถึง หมู่ที่ ๒ บ้านกุยแห่
ขยะอินทรีย์/ ขยะเปียก (กรณีไม่มีพื้นที่ ทำภาชนะรองรับ)	ทุกวันพุธ เวลา ๐๘.๐๐ น. ถึง ๑๒.๐๐ น.	จุดเริ่มต้นตั้งแต่ สำนักงานเทศบาลตำบลลิ้นถิ่น ถึง หมู่ที่ ๖ บ้านหนองเจริญ
	ทุกวันพฤหัสบดี เวลา ๐๘.๐๐ น. ถึง ๑๒.๐๐ น.	จุดเริ่มต้นตั้งแต่ สำนักงานเทศบาลตำบลลิ้นถิ่น ถึง หมู่ที่ ๒ บ้านกุยแห่

/การดำเนินการจัดเก็บขยะ...

๗. การดำเนินการจัดเก็บขยะ

๗.๑ จัดเก็บขยะให้หมดทุกวันหรือให้มีปริมาณขยะตกค้างน้อยที่สุด เพื่อป้องกันปัญหาเรื่องกลิ่นทัศนียภาพและพาหะนำโรค

๗.๒ จัดเก็บขยะแยกตามประเภท/ชนิดของขยะที่ได้คัดแยกไว้ เช่น การจัดเก็บขยะรีไซเคิล แยกต่างหากจากขยะย่อยสลาย ขยะทั่วไปและขยะอันตราย

๗.๓ จัดเก็บขยะอันตรายแยกต่างหากจากขยะรีไซเคิล ขยะย่อยสลายและขยะทั่วไป

๗.๔ จัดให้มีวันเก็บรวบรวมพิเศษสำหรับขยะรีไซเคิลและขยะอันตรายอย่างน้อยสัปดาห์ละ ๑ ครั้ง และห้ามใช้รถเก็บรวบรวมที่มีระบบอัดขยะเก็บรวบรวมขยะอันตราย

๗.๕ ควบคุมมิให้เกิดการฟุ้งกระจายของขยะและการหกรั่วของน้ำชะขยะในขณะจัดเก็บรวบรวม

๗.๖ ห้ามมิให้ระบายน้ำเสียที่เกิดจากการล้างหรือทำความสะอาดภาชนะ และสถานที่เก็บกักขยะ ลงสู่แม่น้ำ แอ่งน้ำ ลำน้ำ คลองระบายน้ำ แหล่งน้ำสาธารณะหรือแหล่งน้ำธรรมชาติอื่นๆ โดยปราศจากการบำบัดจนได้ค่าตามมาตรฐานคุณภาพน้ำทิ้งตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกำหนด

๗.๗ จัดเก็บขยะติดเชื้อตามมาตรฐานที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนด

๗.๘ จัดการขยะอันตรายตามที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมกำหนด

๘. อัตราค่าธรรมเนียมการจัดเก็บขยะ ๑๐ บาท/ถัง

ลำดับที่	ประเภท	อัตราค่าธรรมเนียม	หมายเหตุ
๑	ก. ค่าเก็บและขนมูลฝอยประจำเดือนที่มีปริมาณมูลฝอยวันหนึ่งไม่เกิน ๕๐๐ ลิตร		
	- วันหนึ่งไม่เกิน ๒๐ ลิตร เดือนละ	๔๐.- บาท	
	- วันหนึ่งเกิน ๒๐ ลิตร ค่าเก็บและขนทุกๆ ๒๐ ลิตร หรือเศษของแต่ละ ๒๐ ลิตร เดือนละ	๔๐.- บาท	
	ข. ค่าเก็บและขนมูลฝอยประจำเดือนที่มีปริมาณมูลฝอยวันหนึ่งเกิน ๕๐๐ ลิตร ขึ้นไป		
	- วันหนึ่งไม่เกิน ๑ ลูกบาศก์เมตร เดือนละ	๑,๕๐๐.- บาท	
	- วันหนึ่งเกิน ๑ ลูกบาศก์เมตร ค่าเก็บและขนทุกๆ ลูกบาศก์เมตร หรือเศษของลูกบาศก์เมตร เดือนละ	๑,๕๐๐.- บาท	
ค. ค่าเก็บและขนมูลฝอยเป็นครั้งคราวครั้งหนึ่งๆ ไม่เกิน ๑ ลูกบาศก์เมตร ครั้งละ			
	- เกิน ๑ ลูกบาศก์เมตร ค่าเก็บและขนทุกๆ ลูกบาศก์เมตร หรือเศษของลูกบาศก์เมตร ลูกบาศก์เมตรละ	๑๕๐.- บาท	

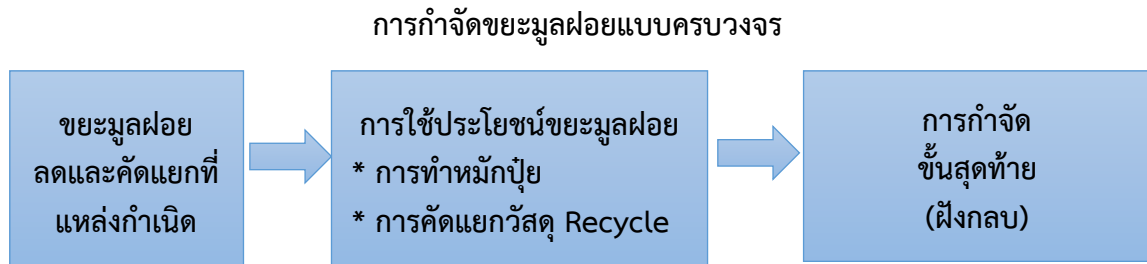
๙. วิธีการดำเนินการกำจัดขยะมูลฝอย

๙.๑ ขยะรีไซเคิล นำไปขายหรือบริจาคตามประสงค์

๙.๒ ขยะอินทรีย์ นำไปทำปุ๋ยหมัก หรือน้ำหมัก

๙.๓ ขยะอันตราย นำส่งองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรีกำจัดตามหลักสุขาภิบาลต่อไป

๙.๔ ขยะทั่วไปกำจัดโดยวิธีการฝังกลบอย่างถูกหลักสุขาภิบาลตามผังดังนี้

๑๐. การติดตามประเมินผลของการจัดเก็บขยะ

๑๐.๑ หัวหน้าฝ่ายปฏิบัติงานจะต้องตรวจสอบผลการปฏิบัติงาน และรายงานผลการปฏิบัติงานปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะ ทุกสัปดาห์ เป็นลายลักษณ์อักษร ตรวจสอบและทำความสะอาดทุกครั้ง วัน/วัน

๑๐.๒ หัวหน้าผู้ควบคุมการปฏิบัติงาน ตรวจสอบการปฏิบัติงาน

๑๐.๓ คณะกรรมการติดตามและประเมินผลฯ รวบรวมสรุปผลการปฏิบัติงานการจัดเก็บขยะประจำปีงบประมาณ รายงานต่อผู้บริหารทราบ

๑๑. ประโยชน์ของคู่มือ

๑๑.๑ ผู้บริหารและบุคลากรในสังกัดเทศบาลตำบลลีนถิ่นได้รับทราบและเข้าถึงกระบวนการปฏิบัติงานการจัดสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย

๑๑.๒ กระบวนการรับเรื่องร้องเรียน และการดำเนินการพิจารณาเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการฝ่าฝืนจรรยาบรรณเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ของรัฐ และการไม่ปฏิบัติตามระเบียบข้อกฎหมาย ของพนักงานส่วนท้องถิ่น พนักงานจ้างทุกประเภทในสังกัดเทศบาลตำบลลีนถิ่น มีความชัดเจน เป็นธรรม สามารถตรวจสอบได้

๑๒. ช่องทางการร้องเรียน

๑) ช่องทางการร้องเรียน สำนักงานเทศบาลตำบลลีนถิ่น โทร. ๐-๓๔๖๘-๔๒๘๖/๐๙๘-๓๖๑๓๔๒๓

๒) ช่องทางการร้องเรียน ศูนย์ดำรงธรรม อำเภอทองผาภูมิ

๓) ช่องทางการร้องเรียน ศูนย์ดำรงธรรม จังหวัดกาญจนบุรี

๔) ช่องทางการร้องเรียน ศูนย์บริการประชาชน สำนักปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

(สายด่วน ๑๑๑๑/www.๑๑๑๑.go.th/ตู้ ปณ.๑๑๑๑ เลขที่ ถ.พิษณุโลก เขต กทม. ๑๐๓๐๐)

๕) ช่องทางการร้องเรียน ทางเว็บไซต์ เทศบาลตำบลลีนถิ่น

๑๓. ขั้นตอนการขอรับถังขยะ ของเทศบาลตำบลลีนถิ่น

